

Maa- ja metsätalousministeriö

Lausuntopalvelu.fi
kirjaamo@mmm.fi

Viite: Hallituksen esitys Eduskunnalle elintarvikelaiksi sekä eräiden lakien muuttamiseksi, dnro MMM025:00/2016, 21.6.2018

Oulun Veden lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle elintarvikelaiksi sekä eräiden lakien muuttamiseksi

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt lausuntoa hallituksen esityksestä Eduskunnalle elintarvikelaiksi sekä eräiden lakien muuttamiseksi. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi elintarvikelaki, joka korvaisi voimassa olevan elintarvikelain. Esityksessä on kyse kokonaisuudistuksesta, jolla uudistetaan myös lain nojalla annettavat keskeiset alemman asteiset säädökset.

Uudella lailla tullaan säätämään elintarvikkeita koskevista yleisistä vaatimuksista sekä niiden valvonnan järjestämisestä. Samalla laki päivitetään vastaamaan EU-lainsäädännön nykytilaa. Lain valvontaviranomaisten tehtävät tulevat vastaamaan pääosin voimassa olevan lainsäädännön mukaisia tehtäviä. Kuntien ja aluehallintoviranomaisten tehtävät siirtyisivät kuitenkin maakuntien tehtäväksi siten kuin maakuntaudistuksen yhteydessä on säädetty.

Ympäristöterveydenhuollon valvonnan maksullisuutta esitetään uudistettavaksi sekä elintarviketurveys- ja terveydensuojelulain osalta. Voimassa oleva suoriteperusteinen maksu tullaan muuttamaan vuosimaksuksi. Uudella järjestelmällä on tarkoitus parantaa maksujen kustannusvastaavuutta ja samalla kohdentaa valvontaa riskiperusteisesti.

Voimassa olevan terveydensuojelulain maksullisuutta koskeva 50 § ehdotetaan muutettavaksi siten, että maakunta perii jatkossa suunnitelmallisen valvonnan piirissä olevilta toimijoilta vuotuisen valvontamaksun. Terveydensuojelulain liitteessä määriteltävä valvontamaksu määräytyisi riskiperusteisen valvontatarpeen mukaan siten, että maksulla katettaisiin kaikki ilmoituksenvaraisen tai hyväksymistä edellyttävän toiminnan valvontaan liittyvät viranomaiskustannukset.

Oulun Vesi pitää tärkeänä, että maksuja yhtenäistävän ja valvontamaksujen kustannuskattavuutta parantavan muutoksen myötä varmistetaan myös riittävät ja tasa-
puoliset viranomaisresurssit, osaaminen ja tuki valvonnan kohteille koko Suomessa. Valtakunnallisesti määritelty maksujen taso on perusteltu, jos niillä saavutetaan ta-
sapuoliset valvontaan liittyvät viranomaispalvelut ja -resurssit kaikkialla Suomessa.

Talousvettä toimittaville tukkuvesilaitoksille on esitetty toimitetun veden määrästä riippumaton vuosittainen valvontamaksu 2 000 euroa. Oulun Veden mielestä tukku-
vesilaitosten maksut tulisi porrastaa toimitetun vesimäärän suhteessa. Lisäksi monet talousvettä toimittavat laitokset toimittavat vettä veden käyttäjille ja toimivat sa-
malla myös tukkuvesilaitoksina toisille talousvettä toimittaville laitoksille. Laissa pitää tarkentaa, miten valvontamaksu määräytyy tällaisessa tilanteessa.

Nykyisen lain 50 a § ehdotetaan muutettavan koskemaan suoriteperusteisia maksuja, joita maakunta perisi hyväksymänsä taksan mukaisesti. Tällaisia maksuja olisivat mm. terveyshaittaepäilyyn liittyvät tarkastukset, mittaukset, näytteenotot, tutkimukset ja selvitykset, jotka liittyvät terveyshaittojen selvittämiseen tai haitan poistamisen varmistamiseen. Viranomaisen ensimmäinen tarkastus terveyshaittaepäilyn selvittämiseksi ja siihen liittyvän jatkotutkimustarpeen määrittelyksi olisi kuitenkin maksuton.

Oulun Vesi on samaa mieltä siitä, että suoriteperusteiset maksut ovat valvonnan kustannusten kattamiseksi perusteltuja, mutta maksujen suuruus pitäisi määritellä toiminnanharjoittajien yhdenmukaisten viranomaiskulujen takaamiseksi laissa valtakunnallisesti yhtenäisiksi joko suorite- tai aikaperusteisena maksuna.

Oulun Vesi kannattaa ehdotuksen mukaista menettelyä, jossa viranomaisen ensimmäinen tarkastus terveyshaittaepäilyn selvittämiseksi ja siihen liittyvän jatkotutkimustarpeen määrittelyksi on maksuton. Tämä varmistaa matalan kynnyksen ilmoittaa terveyshaittaepäilyistä viranomaiselle.

Oulussa 17.8.2018

Jouni Lähdemäki
johtaja
Oulun Vesi
(psta Jarmo Lahtinen, käyttöpäällikkö)